
Centrum Malach zprostředkovává osobní výpovědi o holocaustu už čtyři roky

Centrum Malach zprostředkovává osobní výpovědi o holocaustu a genocidě už čtyři roky

Začalo to rozhovory s pamětníky a přeživšími holocaust, pak přibyla svědectví o genocidě ve Rwandě, genocidě Arménů v Turecku za první světové války nebo o genocidě v Kambodži v 60. letech 20. století. Dnes Archiv vizuální historie spravovaný [Nadací šoa](#) obsahuje více než 100 tisíc hodin vzpomínek na celé 20. století v 57 státech světa.

Jedním z přístupových míst k rozsáhlému audiovizuálnímu archivu spravovanému Nadací šoa na Univerzitě Jižní Kalifornie (USC Shoah Foundation) je [Centrum vizuální historie Malach](#) (CVH Malach) při Univerzitě Karlově, které sídlí na Matematicko-fyzikální fakultě na Malostranském náměstí.

„Matematicko-fyzikální fakulta je pyšná, že se Centrum Malach nachází právě u nás. Informatika, která se tu učí, je mladá věda a dívá se do budoucna. Matematika sice není mladá věda, ale přesto máme my matematici tendenci dívat se především do budoucna, protože, cituji profesora Jaroslava Kurzweila, matematika je krásná tím, že co platilo včera, platí i dnes. Jsem ale přesvědčen, že společnost pro svůj vývoj potřebuje, aby se dokázala ohlížet a pamatovala si velké hříchy minulosti,“ říká děkan Matematicko-fyzikální fakulty UK prof. RNDr. Jan Kratochvíl, CSc.

Základ Archivu vizuální historie tvoří 52 tisíc orálněhistorických rozhovorů s přeživšími a svědky holocaustu, které jsou postupně rozšiřovány o interview týkající se dalších genocid. V tuto chvíli jsou už zpracovány rozhovory s pamětníky genocidy ve Rwandě, Turecku a v Kambodži. Od roku 2013 je v CVH Malach zpřístupněn také archiv [Refugee Voices](#), který obsahuje 150 anglických interview s pamětníky, kteří během 20. století emigrovali do Velké Británie.

Příběh Osvětimi je nepochopen

Lednovou novinkou je on-line prezentace vzpomínek devíti lidí, kteří se narodili v Osvětimi a žili zde či pracovali v období druhé světové války. Video má celkem 28 minut a přístupné je [zde](#).

„Díky těmto výpovědím je možné ukázat míru mediálního nepochopení kontextu určitých věcí, které je způsobeno soustavným opisováním mediálních zpráv a až vytvářením mediálního obrazu reality, přičemž realita je ale trochu jiná. Kdybych měl být konkrétní, tak je to například označování systému koncentračních táborů Auschwitz za polské koncentrační tábory. To je ale urážlivý oxymorón. Polsko po okupaci neexistovalo a Poláci koncentráky nestavěli, stavěla je německá okupační správa a špičky nacistického režimu vše plánovali a připravovali,“ vysvětluje výběr tématu Martin Šmok, zástupce Nadace šoa.

Zároveň upozorňuje na skutečnost, že v Evropě v poslední době dochází k obnově militantního nacionalismu z konce 19. století či k popírání výsledků první světové války apod. „Částečně je to dané tím, že vzdělávání o historických událostech je strukturované bez přesahu na okamžik momentálního žití životů toho publika, ke kterému se informace dostává. Bastardizace médií a naprostý úpadek novinářského řemesla, manipulace s informacemi a zjednodušování na ikonické fráze tomu strašně napomáhají,“ upozorňuje Martin Šmok.

Práce pokračují

Matematicko-fyzikální fakulta bude letos pokračovat v technickém zdokonalování aplikace sloužící pro vyhledávání. „V současné době pracujeme na fulltextovém vyhledávání v audioarchivech, čehož se chopili kolegové v Plzni, a my dodáváme překladovou složku. Zároveň se zaměřujeme na podporu výuky. Byli bychom rádi, kdyby do Centra ve větší míře chodili učitelé, protože tím se efekt znásobí,“ vysvětluje prof. RNDr. Jan Hajič, Dr., z Ústavu formální a aplikované lingvistiky MFF UK.